
KURS DWULETNI – WOS

KOMPENDIUM MATURALNE 00

Redaktor: p. Prof. Marzena Bralska

Edytor: Marta Berak

Kompendium to zawiera najważniejsze pojęcia, których rozumienie jest niezbędne dla efektywnego uczestnictwa w zajęciach na Kursie Sikory.

TEMAT: SPOŁECZEŃSTWO

CZŁOWIEK W GRUPIE

1. Społeczeństwo

W socjologii społeczeństwo rozumiane jest jako najszerszy rodzaj zbiorowości społecznej, obejmującej swoimi ramami całość wielostopniowych struktur, grup, kręgów i wszelkich postaci zbiorowości, ale stanowiące pewien układ zamknięty, mający swoją zasadę odrębności.

Podejmując zatem próbę opisywania człowieka w społeczeństwie stwierdzamy, że jest on uwikłany w przynależność do różnych typów zbiorowości społecznych. Zachowanie człowieka ma miejsce nie w próżni społecznej, ale w określonej sytuacji (sytuacjach), gdzie występują inni ludzie. Sytuacje, w których występują inni ludzie, nazywają się sytuacjami społecznymi.

2. Sytuacje społeczne

W psychologii społecznej istnieje podział sytuacji społecznych ze względu na rodzaj uczestnictwa w nich innych ludzi. Są to sytuacje bezpośredniego uczestnictwa innych ludzi oraz pośredniego uczestnictwa.

W sytuacjach bezpośredniego uczestnictwa inni ludzie mogą występować jako:

– **jednostki, indywidua** – S. Mika podaje tu przykład dwojga zakochanych, gdzie zachowania każdego z osobna w tej parze są skierowane na jednostkę, obiekt miłości. Jednakże autor zastrzega się słusznie, że nie jest to przykład doskonały, bowiem każda z tych zakochanych osób wnosi do tej specyficznej sytuacji cały kontekst społeczny: każda z tych osób reprezentuje w rzeczywistości jakieś grupy społeczne. Na przykład: ta **kobieta** jest **Polką**, pochodzi z **rodziny robotniczej**, jest **mieszkanką Warszawy**, **studentką trzeciego roku medycyny**; **mężczyzna** jest **Niemcem**, pochodzi z **rodziny wiejskiego lekarza**, **mieszka pod Dreznem**, studiuje w **Krakowie**, jest **studentem czwartego roku Akademii Gorniczo-Hutniczej**. Wszystkie pogrubione wyrazy określają grupy społeczne, jakie reprezentują osoby z "zakochanej pary" ludzi. Właściwie trudno znaleźć sytuację społeczną, w której można spotkać inną osobę, oderwaną od szeregowego tła społecznego;

– **grupy lub członkowie grup** – na przykład uczeń wstępujący pierwszy raz do szkoły, jest przydzielony do konkretnej szkoły nr 43, do konkretnej klasy pierwszej "a"; do konkretnego nauczyciela X. W tym miejscu należy zauważyć, że większość sytuacji społecznych, z którymi mamy do czynienia to sytuacje grupowe. Najczęściej są to sytuacje małych grup jak rodzina, klasa szkolna, najbliższe grono przyjaciół. W takich grupach kontakty między członkami mają charakter bezpośredni. Poza tym jesteśmy członkami dużych grup. Na przykład uczniowie z klasy I"a" są członkami dużej grupy uczniowskiej, jaką stanowią wszyscy uczniowie szkoły nr 43. Kontakty między uczniami szkoły nr 43 (jako całości) nie mają bezpośredniego charakteru, ale sam fakt przynależności do tej grupy (tj. do szkoły nr 43) powoduje, że uczniowie ci reagują na siebie inaczej niż na osoby spoza grupy. Na przykład informacja o tym, że szkoła nr 43 osiągnęła najlepsze wyniki w nauce w porównaniu z innymi szkołami w mieście, że posiada wspaniały basen i najlepszą drużynę pływaków – spowoduje, że uczniowie szkoły nr 43 będą postrzegali siebie inaczej na tle szerszej społeczności uczniowskiej, pochodzącej z pozostałych szkół danego miasta. Analogicznych przykładów możemy znaleźć więcej;

– **duże (niezróżnicowane) zbiorowości** – to sytuacja społeczna człowieka, który znajduje się na przykład w wielotysięcznej masie ludzi, skupionej na stadionie w określonych okolicznościach. Powodem takiego skupiska ludzkiego może być ciekawy mecz piłki nożnej, występ znanego zespołu muzycznego, czy wizyta papieża. I chociaż w takiej sytuacji społecznej trudno wyodrębnić poszczególnych ludzi, określone grupy społeczne, czy bliższe kontakty, to z badań i obserwacji wynika, że taka wielotysięczna zbiorowość, kibiców, słuchaczy czy sympatyków (nazywana tłumem) może silnie oddziaływać na emocje i zachowanie się jednostki. Mogą to być emocje i zachowania pozytywne (radość, wzruszenie, aplauz), jak i emocje negatywne, zachowania wrogie i agresywne;

– **reprezentanci organizacji lub instytucji** – przykładem sytuacji, w której inni ludzie występują jako przedstawiciele jakichś organizacji, czy instytucji może być: pani z okienka na poczcie, kasjer na dworcu PKP, policjant z patrolu ulicznego, ekspedientka w sklepie mięsnym, urzędnik z administracji osiedla itp. Jeśli ci ludzie załatwiają nasze sprawy skutecznie, uprzejmie, jesteśmy skłonni oceniać pozytywnie nie tylko tych ludzi, ale i instytucje, które reprezentują. Jeśli jest odwrotnie, jesteśmy skłonni nie tylko do negatywnej oceny instytucji, z której przedstawicielem mamy konflikt, ale też podejmujemy wysiłki obronne przed nieprzychylnym, przedmiotowym traktowaniem nas;

– **większe społeczności czy społeczeństwa** – ponieważ sami jesteśmy również członkami większych społeczności czy społeczeństw, inni ludzie mogą występować jako elementy takich społeczności (np. warszawiak, góral, kaszub); czy społeczeństw (Polak, Hiszpan, Francuz, Rosjanin itd.).

Wśród sytuacji pośredniego uczestnictwa innych ludzi, S. Mika wyróżnił dwie klasy sytuacji:

– gdy inni ludzie występują pośrednio w materialnych produktach swoich działań. Niemal wszystkie przedmioty w naszym otoczeniu są produktami ludzkiej pracy, działalności, twórczości. A nawet – jak zauważa S. Mika – w otaczającej nas przyrodzie znajdziemy produkty ludzkiej działalności. Są to nowe odmiany czy gatunki roślin lub zwierząt. W krajach wysoko rozwiniętych (z nieustannie rozwijającą się inżynierią genetyczną), takich wytworów ludzkiej działalności w przyrodzie spotykamy najwięcej;

– gdy inni ludzie występują pośrednio w niematerialnych produktach ludzkich działań. Są to: mowa, pismo, normy społeczne, obyczaje, a także ideologie.

Powyższą klasyfikację sytuacji społecznych implikuje rozumienie pojęcia "społeczeństwo". Ponieważ nie tylko jednostki ludzkie są elementami składowymi społeczeństwa, ale także symbole, przedmioty niematerialne oraz materialne, będące twórczym ludzkiej pracy, dorobkiem całych społeczeństw, co podtrzymuje ich odrębność i ciągłość.

3. Grupa społeczna

Z tego, co dotychczas zostało powiedziane wynika jasno, że człowiek niemal zawsze przebywa w sytuacjach o charakterze społecznym. Jest to ważny aspekt ludzkiego życia, ponieważ sytuacje społeczne determinują (wyznaczają) zachowanie ludzi i ich procesy psychiczne, takie jak spostrzeganie, myślenie, motywację. Ale nie zawsze jest tylko tak, że w sytuacjach społecznych inni ludzie wpływają na jednostkę. Również jednostka wpływa na sytuację modyfikując zachowania innych uczestników. Zatem mamy tu do czynienia z interakcją, czyli wzajemnym oddziaływaniem na siebie ludzi, które prowadzi nie tylko do modyfikacji ich zachowań, ale i do powstawania wytworów o materialnym i niematerialnym charakterze.

Aby lepiej poznać i zrozumieć życie i działalność człowieka w społeczeństwie, posłużymy się analizą funkcjonalną jednostki w grupie. Zanim przystąpimy do omówienia zagadnień szczegółowych, dotyczących grupy, należy poczynić pewne ogólne uwagi o grupie jako jednej z postaci zbiorowości społecznych, które jako całość tworzą społeczeństwo.

3.1. Rodzaje grup

W każdym społeczeństwie jako całości istnieją różne rodzaje grup. Często spotykany jest podział na grupy:

- **małe i duże**, wyróżnione na podstawie ich struktury; grupy małe mają prostą strukturę, **grupy duże** – bardzo złożoną;
- **pierwotne i wtórne**, wyróżnione na podstawie typu łączących je więzi; w grupach pierwotnych więzi oparte są na kontaktach osobistych i stosunku emocjonalnym; w grupach wtórnych więzi wynikają z kontaktów rzeczowych, opartych na interesach;
- **formalne i nieformalne**, których podział wyróżniony jest z uwagi na czynnik je organizujący. Grupa formalna jest zorganizowana przez instytucję, jednostkę nadrzędną, nakładającą określone zadania, cele i strukturę organizacyjną. Grupa nieformalna powstaje spontanicznie, a głównym czynnikiem zespalającym jej członków jest więź emocjonalna.

SPOŁECZEŃSTWO – NORMY MORALNE

Porządek w głowie. Skąd się wzięły normy moralne: zostały nadane przez Boga czy powstały w toku ewolucyjnej walki o byt?

Aneta Brzezicka, Marcin Rotkiewicz, Polityka nr 29/2007 Pomocnik psychologiczny

Mojżesz zszedł z góry z dwiema tablicami Świadectwa w swym ręku, a tablice były zapisane na obu stronach. (...) Tablice te były dziełem Bożym, a pismo na nich było dziełem Boga, wyrytym na Tablicach" – czytamy w biblijnej Księdze Wyjścia. Tak miały zostać objawione przykazania, którymi ludzie powinni kierować się w życiu.

Wszystkie wielkie systemy religijne upatrują źródeł moralności w świecie nadprzyrodzonym. Ale nie tylko teolodzy uważają ją za coś wyjątkowego i niezwykłego. Kwestia ta była przedmiotem sporu między dwoma wybitnymi ewolucjonistami: Karolem Darwinem i propagatorem jego teorii Thomasem Huxleyem. Darwin uważał, że przejawy zachowań moralnych można dostrzec już u zwierząt, choćby w postaci dozgonnej wierności psów, i dlatego nie są one wyłączną cechą gatunku ludzkiego. Huxley kompletnie się z tym nie zgadzał; uważał, że nasze normy etyczne powstały poprzez negację wrodzonych instynktów. Ewolucja bowiem promowała osobniki agresywne, bezwzględne i samolubne. Tylko człowiek potrafi być istotą moralną.

Huxley i dziś nie jest odosobniony w swoim poglądzie. O zupełnej wyjątkowości moralnych zachowań człowieka przekonany jest m.in. wybitny polski antropolog prof. Tadeusz Bielicki: „Wszystkie wielkie kodeksy moralne ludzkości, na przykład te sformułowane przez wielkie religie (judaizm, chrześcijaństwo, islam, buddyzm, hinduizm), ale także przez współczesne zlaicyzowane światopoglądy kręgu euro-amerykańskiego zawierają w sobie, jako swe jądro, zakazy, nakazy i zalecenie ewidentnie skierowane przeciw darwinowskiej zasadzie maksymalizowania sukcesu reprodukcyjnego jednostek (nie kradnij, nie cudzołóż, nie pożądam cudzej własności, dawaj jałmużnę, miłuj obcego, wybaczasz krzywdy, czyn dobro bez liczenia na rewanż itp.). Powstaje pytanie: (...) Jaki w tym ewolucyjny, darwinowski sens? ”.

Egoistyczna współpraca

Wielu ewolucjonistów twierdzi jednak, że da się go odnaleźć, choć początkowo może się to wydawać zadaniem karkołomnym.

W latach 60. XX w. kilku biologów wykazało, że nadrzędnym celem, któremu podporządkowują się wszystkie żywe organizmy na Ziemi, nie jest dobro gatunku, czyli działanie na rzecz wspólnoty. Nie liczą się nawet interesy pojedynczych organizmów – ważne są wyłącznie geny samolubne i pragnące (co jest oczywiście tylko metaforą, gdyż cząsteczki chemiczne żadnych uczuć, pragnień ani celów nie mają) powielić się w maksymalnej liczbie kopii i dzięki temu przetrwać jak najdłużej.

Istotny jest zatem wyłącznie ich interes. Paradoksalnie, ta samolubność genów może na pewnych etapach ewolucji prowadzić do współpracy i hamowania egoizmu. Przejawia się to w poświęceniu na rzecz członków własnej rodziny. Nie trzeba bowiem samemu się rozmnażać, by powielić własne geny. Można działać na rzecz ich reprodukcji, pomagając przeżyć i spłodzić potomstwo swoim braciom, siostram, kuzynom czy bratanicom.

Ale jak wytłumaczyć skłonność do niesienia pomocy niespokrewnionym osobom, czyli jakie są korzenie bezinteresownego (na pierwszy rzut oka) altruizmu? Tu z pomocą uczonym przyszła teoria gier. Dzięki niej wykazano, że w wielu wypadkach najbardziej opłacalną strategią z punktu widzenia samolubnych genów jest współpraca, a nie walka, która może zakończyć się klęską, natomiast na kooperacji zyskają obydwie strony. Oczywiście, jest to możliwe pod warunkiem przestrzegania zasady wzajemności, czyli "ja pomogę tobie dziś, a ty pomożesz mi jutro".

Najbardziej znanym przykładem jej zastosowania w świecie zwierząt jest postępowanie nietoperzy wampirów, które dzielą się wyssaną (między innymi bydłu) krwią. Jeśli jeden się najadł i ma pełny brzuch, oddaje nadwyżkę głodnemu osobnikowi, któremu polowanie się nie powiodło. Dzięki takiemu systemowi wszyscy zyskują. Oczywiście, cały czas istnieje pokusa oszustwa – wzięcia, ale nie odwzajemnienia się później. Jednak nietoperze wampiry żyją po kilkanaście lat w koloniach, są inteligentne, więc pamiętają, kto się dzieli krwią, a kto nie. Dlatego oszust nie może liczyć na wsparcie.

TEMAT: PROBLEMY WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA

MILENIJNE CELE ROZWOJU

(Millennium Development Goals) zostały przyjęte w Deklaracji Milenijnej przez przywódców 189 państw na szczycie Organizacji Narodów Zjednoczonych w 2000 roku.

Materiał opracowany przez UNDP

Osiem Milenijnych Celów to zobowiązanie społeczności międzynarodowej, w tym Polski, do redukcji ubóstwa i głodu, zapewnienia równego statusu kobiet i mężczyzn, poprawy stanu zdrowia, poprawy stanu edukacji, walki z AIDS, ochrony środowiska naturalnego a także zbudowania globalnego partnerstwa między narodami na rzecz rozwoju. Zobowiązania dotyczą spełnienia wyznaczonych celów do 2015 roku zarówno przez kraje rozwijające się, kraje w okresie transformacji, jak i państwa wysoko rozwinięte.

1 – Wyeliminować skrajne ubóstwo i głód

Czy wiesz, że obecnie 1,2 miliarda ludzi żyje za mniej niż 1 dolara dziennie?

Czy wiesz, że na całym świecie jest 800 mln niedożywionych ludzi?

Czy wiesz, że połowa mieszkańców Afryki Subsaharyjskiej żyje w skrajnej nędzy?

Pierwszy Milenijny Cel Rozwoju jest jednocześnie celem priorytetowym dla społeczności międzynarodowej. W samej Azji w latach 1990-1999 liczba ludzi żyjących za mniej niż 1 dolara dziennie spadła o 226 mln ludzi. Jednak w niektórych regionach świata zanotowano wzrost ubóstwa. W krajach Afryki Subsaharyjskiej połowa mieszkańców żyje w skrajnej nędzy. Podobnie w ostatnich latach notowany jest wzrost ubóstwa w b. ZSRR.

Zobowiązanie 1:

Zmniejszyć do 2015 roku o połowę liczbę ludzi, których dochód nie przekracza 1 dolara dziennie.

Zobowiązanie 2:

Zmniejszyć do 2015 roku o połowę liczbę ludzi, którzy cierpią głód.

2 – Zapewnić powszechne nauczanie na poziomie podstawowym

Czy wiesz, że w najbiedniejszych krajach co piąte dziecko nie chodzi do szkoły?

Czy wiesz, że na całym świecie 114 milionów dzieci w wieku szkolnym nie chodzi do szkoły?

Zgodnie z Deklaracją Milenijną powszechna edukacja jest podstawowym prawem człowieka i jest kluczowym czynnikiem ograniczającym skrajne ubóstwo. Jednak w najsłabiej rozwiniętych państwach, tylko 60 – 80 % dzieci w wieku szkolnym uczęszcza do szkół podstawowych.

Większość państw, oprócz krajów Afryki Subsaharyjskiej, jest na dobrej drodze do realizacji tego celu.

Zobowiązanie 3:

Zapewnić do 2015 roku wszystkim dziewczętom i chłopcom możliwość ukończenia pełnego cyklu nauki na poziomie podstawowym.

3 – Promować równość płci i awans społeczny kobiet

Czy wiesz, że na całym świecie ponad 63 mln dziewczynek nie uczęszcza do szkoły podstawowej?

Czy wiesz, że średnio kobiety zarabiają o 1/3 mniej niż mężczyźni?

Czy wiesz, że na całym świecie jest 575 mln kobiet nie umiejących czytać i pisać?

Pomimo postępu w edukacji dziewcząt, w co czwartym państwie świata nie jest zachowana równość płci w dostępie do edukacji. W 18 państwach Afryki, Azji i Ameryki Łacińskiej mniej niż 80 dziewcząt przypada na 100 chłopców chodzących do szkoły. Większość wskaźników równości płci poprawia się, jednak w niektórych notuje się negatywne tendencje, np. w zrównaniu zatrudnienia w sektorach pozarolniczych na Bliskim Wschodzie czy w Ameryce Północnej.

Zobowiązanie 4:

Wylimitować nierówny dostęp płci do pierwszego i drugiego szczebla edukacyjnego do 2005 roku, a na wszystkich szczeblach do 2015 roku.

4 – Ograniczyć umieralność dzieci

Czy wiesz, że co roku prawie 11 milionów dzieci, czyli 1200 dzieci na godzinę, umiera na uleczalne choroby? Czy wiesz, że wydłużenie procesu edukacji matek o jeden rok zmniejsza śmiertelność dzieci o 5-10 procent?

W latach dziewięćdziesiątych XX w. zanotowano niewielki postęp w skali globalnej w ograniczeniu śmiertelności dzieci, mimo obniżenia ego wskaźnika od 1980 roku o 4 mln zgonów rocznie. W 14 państwach zanotowano wzrost umieralności dzieci. Dotyczy to 9 krajów Afryki Subsaharyjskiej, gdzie rocznie umiera ok. 4,5 mln dzieci w wieku do 5 lat. Znaczącej większości zgonów dzieci można łatwo uniknąć przy niewielkich nakładach finansowych i odpowiednich procedurach.

Zobowiązanie 5:

Zmniejszyć o 2/3 wskaźnik umieralności dzieci w wieku do lat 5 w latach 1990 – 2015.

5 – Poprawić opiekę zdrowotną nad matkami

Czy wiesz, że w krajach rozwijających się co roku umiera pół miliona kobiet w ciąży, czyli jedna kobieta co minutę?

Czy wiesz, że w krajach rozwijających się tylko co druga kobieta w ciąży ma profesjonalną opiekę lekarską?

99 procent zgonów kobiet w ciąży notuje się w krajach rozwijających się. W regionie Afryki Subsaharyjskiej ryzyko śmierci matek w całym ich życiu jest jak 1 do 16 wobec proporcji 1 do 2800 w krajach wysoko rozwiniętych. Zgodny kobiet w ciąży i podczas porodu mają miejsce przede wszystkim z powodu nieodpowiedniego systemu opieki zdrowotnej, głównie na terenach wiejskich. Brakuje wyposażenia szpitali i wyszkolonego personelu. Większości tych zgonów można by uniknąć stosując podstawową opiekę lekarską, niestety postęp w tej dziedzinie jest niewielki. W regionie Afryki Subsaharyjskiej nie notuje się spadku liczby zgonów kobiet w ciąży.

Zobowiązanie 6:

Zmniejszyć o 3/4 wskaźnik umieralności matek w latach 1990-2015

6 – Ograniczyć rozprzestrzenianie się HIV/AIDS, malarii i innych chorób zakaźnych

Czy wiesz, że na całym świecie ponad 40 mln ludzi żyje z HIV/AIDS?

Czy wiesz, że co minutę 19 osób zakaża się na całym świecie wirusem HIV?

Czy wiesz, że w niektórych krajach afrykańskich ponad 30 procent społeczeństwa jest nosicielem wirusa HIV?

Czy wiesz, że epidemia HIV obniżyła średnią wieku w wielu krajach Afryki Subsaharyjskiej do 40 lat?

Okolo milion ludzi umiera rocznie na malarię i 1,6 miliona na gruźlicę. Największym wyzwaniem w zakresie zdrowia jest jednak HIV/AIDS, który zbiera największe żniwo pośród mieszkańców Afryki Subsaharyjskiej i zagraża innym regionom świata. Realizacja tego celu będzie miała kluczowe znaczenie w osiągnięciu pozostałych Milenijnych Celów Rozwoju. Chore dzieci nie mogą się uczyć, chore matki z dużym prawdopodobieństwem urodzą zakażone dzieci, chorzy pracownicy są nieproduktywni i nie przyczyniają się do rozwoju gospodarczego kraju. W skali globalnej wiele krajów rozwijających się skutecznie przeciwdziała rozprzestrzenianiu się wirusa HIV, jednak ciągle jest zbyt wiele państw, w których te działania nie przynoszą pożądanych rezultatów. Znikoma grupa ludzi zakażonych HIV w krajach rozwijających się otrzymuje leki. Realizacja tego celu będzie zależała w dużym stopniu od zaangażowania rządów, organizacji międzynarodowych i biznesu w ciągu najbliższych lat.

Na całym świecie żyje ponad 40 mln ludzi z HIV, z czego 95 proc. W krajach rozwijających się i 70 proc. W regionie Afryki Subsaharyjskiej. W samym 2003 roku przybyło 5 mln nowych zakażeń. Przykłady takich państw jak Brazylia, Senegal, Tajlandia czy Uganda pokazują, że można zatrzymać rozprzestrzenianie się wirusa HIV. Obecnie w regionie Europy Wschodniej i b. Republik ZSRR notowany jest największy wzrost zakażeń HIV.

Zobowiązanie 7:

Powstrzymać do 2015 rozprzestrzenianie się HIV/AIDS i ograniczyć liczbę nowych zakażeń.

Zobowiązanie 8:

Powstrzymać do 2015 roku rozprzestrzenianie się malarii i innych groźnych chorób zakaźnych i ograniczyć liczbę zachorowań.

7 – Zapewnić ochronę środowiska naturalnego

Czy wiesz, że na całym świecie ponad miliard ludzi nie ma dostępu do wody pitnej?

Czy wiesz, że na całym świecie ponad 2,4 miliarda ludzi nie ma dostępu do środków czystości?

Czy wiesz, że powierzchnia lasów na całym świecie zmalała w ostatnich dziesięciu latach o prawie 100 milionów hektarów?

Zmiany klimatu i zmieszanie się różnorodności biologicznej nie uznają granic. 7 Milenijny Cel Rozwoju najlepiej pokazuje zależności między rozwojem państw biednych i bogatych. Stan środowiska naturalnego ma kolosalne znaczenie dla zmniejszenia skali ubóstwa, rozwoju rolnictwa, poprawy jakości żywienia i jakości wody. Ten cel ma zapewnić zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych. Na razie notuje się stałe ograniczanie zasobów naturalnych, zwiększone zanieczyszczenie powietrza i wody, a także wzrost liczny gatunków zagrożonych wyginięciem.

Zobowiązanie 9:

Uwzględnić zasady zrównoważonego rozwoju w krajach strategiach i programach; stosować metody hamujące zubożenie zasobów środowiska naturalnego

Zobowiązanie 10:

Do 2015 roku zmniejszyć o połowę liczbę ludzi pozbawionych stałego dostępu do czystej pitnej wody

Zobowiązanie 11:

Do 2020 roku osiągnąć znaczącą poprawę warunków życia przynajmniej 100 milionów mieszkańców slumsów.

8 – Stworzyć globalne partnerskie porozumienie na rzecz rozwoju

Czy wiesz, że wysoko rozwinięte państwa przeznaczają na rozwój biedniejszych krajów 68 miliardów dolarów rocznie?

Czy wiesz, że kraje wysoko rozwinięte przeznaczają ok. 300 miliardów dolarów rocznie na dotacje dla rolnictwa?

Cel 8: stworzyć globalne partnerskie porozumienie na rzecz rozwoju

8 Milenijny Cel Rozwoju jest zaadresowany przede wszystkim do państw wysokorozwiniętych i jest środkiem do realizacji pozostałych siedmiu Celów. Jego treścią jest zawiązanie globalnego porozumienia między krajami biednymi i bogatymi na rzecz rozwoju. W obowiązkach krajów biednych leży przede wszystkim poprawa demokratycznego zarządzania i gospodarowania środkami pomocowymi. Z kolei państwa-donorzy są zobowiązani do zwiększenia tej pomocy i ukierunkowania jej na realizację Milenijnych Celów Rozwoju. Państwa te powinny także rozwiązać problem nadmiernego zadłużenia krajów rozwijających się i stworzyć warunki do ich rozwoju, np. poprzez ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii. Bariery handlowe i subsydiowanie rodzimego rolnictwa w krajach wysoko rozwiniętych zostały w znacznym stopniu ograniczone w ostatnich latach, jednak są one nadal poważną przeszkodą w rozwoju wymiany handlowej z krajami rozwijającymi się. Najważniejsze zobowiązanie: dopracować dostępny dla wszystkich, oparty na jasnych przepisach, przewidywalny i nikogo nie dyskryminujący system handlowo-finansowy, zwiększyć skalę redukcji zadłużenia krajów rozwijających się.

Zobowiązanie 12:

dopracować dostępny dla wszystkich, oparty na jasnych przepisach, przewidywalny i nikogo nie dyskryminujący system handlowo-finansowy. Uczestnicy tego systemu powinni być zobowiązani do podejmowania aktywnej działalności promującej dobre praktyki rządzenia, rozwój i ograniczanie ubóstwa. Dotyczy to działań na poziomie narodowym i międzynarodowym

Zobowiązanie 13:

wyjscie naprzeciw szczególnym potrzebom najsłabiej rozwiniętych państw poprzez zniesienie ceł i kontyngentów na towary eksportowane przez te kraje, zwiększenie skali redukcji długów poważnie zadłużonych ubogich krajów, umorzenie długów zaciągniętych w ramach oficjalnej pomocy bilateralnej oraz zwiększenie pomocy na rzecz rozwoju dla krajów podejmujących działania mające na celu ograniczenie ubóstwa

Zobowiązanie 14:

wyjscie naprzeciw szczególnym potrzebom krajów śródlądowych i krajów rozwijających się położonych na małych wyspach

Zobowiązanie 15:

rozstrzygnąć kwestię zadłużenia krajów rozwijających się poprzez podjęcie narodowych i międzynarodowych kroków służących utrzymaniu długookresowej zdolności do spłaty zadłużenia

Zobowiązanie 16:

we współpracy z krajami rozwijającymi się stworzyć miejsca godnej i produktywniej pracy dla młodzieży

Zobowiązanie 17:

we współpracy z firmami farmaceutycznymi zapewnić dostęp do niedrogich podstawowych leków w krajach rozwijających się.

Zobowiązanie 18:

we współpracy z sektorem upowszechnić dostęp do nowych technologii, zwłaszcza technologii informacyjnych i komunikacyjnych